

مبانی اندیشه‌ی ژاک لکان

کالوم نیل

ترجمه‌ی مهریاد پارسا

www.ketab.ir

سرشناسه: نیل، کالوم، ۱۹۶۸ - م. 1968, Calum, Neill-
عنوان و نام پدیدآور: مبانی اندیشه‌ی ژاک لکان / کالوم نیل؛ ترجمه‌ی مهرداد پارسا.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات شَوَند، ۱۴۰۳. ● مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۹-۶۷-۲ ● وضیعت فهرست‌نویسی: فینا.
یادداشت: عنوان اصلی: Jacques Lacan: The Basics Series, c2023.
موضوع: لکان، ژاک، ۱۹۰۱ - ۱۹۸۱ م. ● موضوع: Lacan, Jacques
موضوع: روانکاوان -- فرانسه -- سرگذشتنامه ● موضوع: Psychoanalysts -- France -- Biography
موضوع: روانکاوان -- فرانسه -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.
موضوع: Psychoanalysts -- History -- France -- 20th century
موضوع: فلسفه -- فرانسه -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.
موضوع: Philosophy -- France -- History -- 20th century
شناسه افزوده: پارسا خاتقاه، مهرداد، ۱۳۶۳ - مترجم
رده‌بندی کنگره: ۰۹ BF ● رده‌بندی دیویی: ۱۵۰/۱۹۵۰۹۲ ● شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۹۸۸۴۱۰۶

Jacques Lacan
The Basics Series

Calum Neill
Mehrad Parsa

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۷ از میدان ولیعصر، کوچه‌ی روشن، پلاک ۴۰، طبقه‌ی ۲، واحد ۵
کد پستی: ۱۳۱۵۸۵۲۴۴۶ | تلفن: ۵۵۶۷۶۳۱۳ - ۰۲۱

www.shavandpub.ir | shavandpublication

ناشر: شَوَند

مبانی اندیشه‌ی ژاک لکان	کالوم نیل	مهرداد پارسا
چاپ اول: زمستان ۱۴۰۳، تهران	تیراژ: ۵۰۰ نسخه	قیمت: ۲۴۰۰۰۰ تومان
چاپ و صحافی: طهرانی		
طرح روی جلد از میثم پارسا		

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۹-۶۷-۲
ISBN: 978-622-6359-67-2
Printed in Iran
حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست

۷	..... نکوداشت
۹	..... سخن ناشر
۱۱	..... سپاسگزاری
۱۳	..... ۱. خوانش این کتاب
۲۱	..... ۲. ژاک لکان که بود؟
۳۵	..... ۳. برخی زمینه‌های فلسفی
۵۱	..... ۴. مرحله‌ی آینه‌ای
۶۱	..... ۵. تصویری/نمادین/واقع
۸۳	..... ۶. ابره‌ی a کوچک
۹۷	..... ۷. ناخودآگاه
۱۱۷	..... ۸. جنسیت‌یابی
۱۳۹	..... ۹. خوب که چه؟
۱۴۵	..... ۱۰. خوب حالا چه؟
۱۶۱	..... واژه‌نامه
۱۶۷	..... کتاب‌شناسی
۱۷۳	..... نمایه‌ی نام‌ها

نکودانست

«چند دهه‌ای می‌شود که علوم مغزی شناختی یا نظریه‌های «غیردوتایی» سکسوالیته (تراجنسیتی، ال‌جی‌بی‌سی پائیس)، تفکر لکان را تفکری مرده و منسوخ اعلام کرده‌اند؛ و با این همه، حکایت این است که نظریه‌ی لکان به سادگی تن به مردن نمی‌دهد و در هیبت «مرده‌ای متحرک» کل علوم انسانی را روح زده می‌کند. آیا می‌توانیم خوانش نوشته‌های او را که به ابهام و ناخوانایی شهره‌آلود از سر بگیریم؟ پاسخ منفی است و این کار ناممکن است، اما کالوم نیل در کتاب جانی اندیشه‌ی ژاک لکان کاری ناممکن را به انجام رسانده است. کسی را پیدا نمی‌کنید که در خواندن و فهمیدن کتاب او عاجز باشد: کتاب به ترامپولین یا تشک پرش به عایت باک‌نیتی شبیه است که هر یک از ما می‌توانیم هر پرشی که می‌خواهیم را روی سطح حکم‌اش انجام دهیم. به این ترتیب، از این پس کسانی که همچنان نظریه‌ی لکان را با انگ آشفته‌بازاری خوانش ناپذیر طرد می‌کنند هیچ عذر و بهانه‌ای نخواهند داشت؛ فقط باید به آن‌ها پاسخ دهیم: «آیا کتاب کالوم را خوانده‌اید؟ شک ندارم که هزاران نفر خواهند خواند».

اسلاوی ژیسوک، سرپرست بین‌المللی مؤسسه‌ی علوم انسانی بیرک‌بک، استاد برجسته‌ی جهانی زبان آلمانی در دانشگاه نیویورک، استاد فلسفه در مدرسه‌ی تحصیلات تکمیلی اروپا و پژوهشگر ارشد مؤسسه‌ی جامعه‌شناسی و فلسفه در دانشگاه لیوبلیانا.

«این متن بنیادی به گونه‌ای لکان را به ما آموزش می‌دهد که در کنارش فاش می‌کند «مبانی» نیازی به ساده‌سازی ندارند؛ این کتاب، مقدمه‌ی جذابی است که متاع تازه‌ای در چننه دارد، و در عین حال نشان می‌دهد که برای برداشتن گام‌های بعدی

به سوی روان‌کاوی لکانی چه چیزهایی باید بدانیم».

-ایان پارکر، دبیر مجموعه‌ی روان‌کاوی منچستر.

«سال‌های سال بود که بسیاری از دانشجویان و همکاران‌ام از من می‌خواستند که درباره‌ی کلیت مباحث لکان و موضوعات فراتر از آن، کتاب راهنمایی معرفی کنم. این کتابی است که توصیه‌اش می‌کنم. گرچه لکان عامدانه دشوار سخن می‌گفت، اما از وقوع لحظات بسیار موجز و شفاف نیز در امان نبود. مقدمه‌ی نیل قرائت به غایت بی‌دستری به دست می‌دهد. به گمان‌ام اگر خود لکان زنده بود استحکام این ریسمانی را که به طرف دست‌های گشوده انداخته شده، تأیید می‌کرد».

-جیمسون ریست، دکتر روان‌کار و روان‌شناس بالینی.

«مقدمه‌ی کالوم نیل، اندیشه‌ی ژاک لکان یگانه مقدمه‌ای است که همواره ضروری خواهد بود. این کتاب که به زود به ایندترین و آسان‌یاب‌ترین شیوه‌ی ممکن نگاشته شده، با توضیحات روشن و متالهام، ریده‌اش ما را به سفری در دل نظریه‌ی لکان می‌برد. نیل تمام نکات اساسی را پوشش می‌دهد و در عین حال چنان عمق پسندیده‌ای به آن‌ها می‌دهد که مخاطب بعد از خواندن کتاب، اش تقریباً احساس می‌کند که متخصص شده است. این همان کتابی است که بی‌شک، از گلاویز شدن با لکان، یا حتی به جای گلاویز شدن با لکان، در دست گرفت».

-تاد مک‌گوان، استاد مطالعات فیلم، دانشگاه ورمونت.

«راهنمایی ضروری و بسی مورد انتظار برای کسانی که می‌خواهند راهی برای ورود به مجموعه آثار ژاک لکان که دشواری‌شان زبانزد خاص و عام است پیدا کنند. این کتاب با کنار زدن اسطوره‌ها و در عین حال وفادار ماندن به ماهیت رادیکال و چالش‌برانگیز آموزه‌ی او، ابزارهای مورد نیاز را برای کشف جهان پیوسته فریبده و همواره در حال تحول تفکر لکانی فراهم می‌کند».

-ایزابیل میلار، عضو پژوهشی، دانشگاه نیوکسل.

سخن ناشر

مبانی اندیشه‌ی ژاک لکان مقدمه‌ای است روشن و موجز بر آثار ژاک لکان که یکی از متفکران کلیدی قرن بیستم بود. ایده‌های لکان گزیده در مطالعات علوم انسانی، سیاست و روان‌شناسی و در راری مشابه در رسانه‌های معاصر و هنرها به کار بسته شده، اما پیچیدگی‌شان آن‌ها را برای بسیاری نفوذناپذیر کرده است. این کتاب از حیث توضیح مفاهیم اساسی و زمینه‌شان، ارزش داشت لکان از روان‌کاوی گرفته تا رانه و میل، به سبک آسان‌یابی که البته معنای مفاهیم را رقیق نمی‌کند، اثری منحصر به فرد و بی‌نظیر است. در سراسر کتاب برای آشنایی با ایده‌های مورد بحث از مثال‌های فرهنگ عامه استفاده شده، و در انتها نیز برای تشویق به کنکاش بیشتر، یک واژه‌نامه‌ی کامل و فهرستی از منابع برای مطالعه‌ی بیشتر ارائه شده است. خواندن این متن جذاب و قابل فهم، برای تمام علاقمندان به لکان و آثار او از جمله دانشجویان روان‌شناسی، روان‌کاوی، ادبیات، سیاست، مطالعات فرهنگی، مطالعات فیلم و غیره، امری است واجب.

کالوم نیل، دانشیار روان‌کاوی و نظریه‌ی فرهنگی در دانشگاه ناپیر ادینبرو و سرپرست بنیاد لکان در اسکاتلند است [او اکنون در دانشگاه ادینبرو پروفیسور روان‌کاوی و فلسفه‌ی قاره‌ای است. م].